

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimbi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Iz državnega zbora.

Na Dunaju 4. novembra.

Danes popoldne ob dveh se je v parlamentu sešel ministrski svet na sejo, katera se je udeležil tudi minister dr. Rezek. Ta seja se je ob treh pretrgala in se ob štirih nadaljevala. V tej pavzi sta se ministrski predsednik dr. Körber in minister Rezek pogajala s češkimi voditelji in kaže se, da z uspehom, kajti zdaj se zatrjuje, da so se Čehi »pomirili«, da se je »položaj« obrnil na bolje in da se bodo mej vlado in Čehi obstoječe difference poravnale. Seveda so bili koj na to vznemirjeni Nemci. To je vedno tako, da, kadar se pomirjajo Čehi, se vznemirjajo Nemci. Nekateri nemški voditelji so hitro šli nad ministrskega predsednika vprašati, če je res Čehom obljubil, da ustrezne nekim njihovim zahtevam in postavi neke nove točke v proračun. Kakšen odgovor so dobili, ni znano, »vznemirjeni« so še.

Vrh te »Rezek-krize« so se pojavili danes znaki, da utegne nastati še druga kriza, in sicer radi termenske kupčije na borzi. Pravi kmetijski poslanci zahtevajo, naj se ta kupčija popolnoma odpravi. Mej te prave kmetijske poslance seveda ni šteti kranjskih klerikalcev. Ti so samo z jezikom za odpravo te škodljive uredbe, delajo se, kakor da bi jej bili nasprotni, ali ko se je šlo za to, da se dokaže to nasprotje z dejanji, takrat, ko so drugi kmetijski poslanci slovesno nastopili proti poljedelskemu ministrstvu in specialno proti baronu Becku, temu gorečemu zaščitniku židovskih borziancev in kranjskih konsumov, tedaj so kranjski klerikalci hrabro zlezli pod klop. Pravi kmetijski poslanci torej zahtevajo popolno odpravo termenske kupčije in groze vladi, da bodo glasovali proti proračunu, če se vlada v tem oziru ne uda. Danes se je že govorilo o »Giovannelli-krizi«. Ta izraz se nam zdi pretiran, ker za g. Giovannellija bo brez težave dobiti naslednika. Odstop Rezkov bi bil največjega političnega pomena, Giovannellijev odstrop pa bi pomenil

samo personalno premembo, drugega prav nič.

V današnji debati je najprej govoril kršč. socijalec Axmann, ki je bil kmalu zapleten v oster konflikt s soc. demokrati, pri kateri priliki se je zopet pokazalo, da je dunajski podžupan Strohbach jeden največjih tepecev v celem parlamentu.

Danes je prišel do besede tudi govornik hrvatsko-slovenskega kluba Binkini, ki se je bavil tudi s slovenskimi razmerami na Primorskem in na Štajerskem. Rekel je, da vlada ne pozna ne pravičnosti ne ustave, kadar gre za Slovence in Hrvate, da v Istri in v Trstu vlada anarhija, ker se vlada tamkaj tako obnaša, da bi se kaka iredentistična vlada italijanskega kraljestva ne mogla slabše obnašati. Na Štajerskem se slovenstvo sistematično raznaroduje. Pri sodiščih nečejo poznati slovenskega jezika in nastavljajo se jezikovno nezmožni uradniki, mej porotnike se jemlje samo nekaj Slovencev za parado, sicer pa same Nemce. Le tisti sodnik pride naprej, ki zataji svojo slovensko narodnost. Šole se utrakvizirajo, da se pospeši germanizacija. Govornik je izjavil, da bo njegov klub glasoval proti proračunu.

V imenu Malorusov je dr. Kos zahteval narodno avtonomijo in splošno volilno pravico. Posl. Wolf je v jako dolgemu govoru zastopal stališče svoje stranke. Zadnji govornik je bil dr. Herold, ki je dokaj mileje govoril kakor dr. Kramář. Bavil se je tudi z nemškim državnim jezikom, rekši, da če pride ta zadeva v zbornici na razpravo, počila bo bomba, ki razžene parlament.

S tem je bila proračunska razprava končana in se je proračun odkazal odseku.

V Ljubljani, 5. novembra.

Koerber v stiski.

Noben ministrski predsednik ni delal javnega mnenja toliko s pomočjo časopisja, kot dr. Koerber. Oficijozno časopisje je postalo vir vseh političnih spletk, in

Koerber rabi liste najrazličnejših barv za svoje namene, za svoje boje z različnimi strankami. Porablja pa vse vprek: »N. Fr. Presse«, »Ostd. Rundschau« in diverzne »Tageblätter«. A to še ni zadosti. Tudi po raznih velikonemških, torej tujih listih dela »Stimmung« za svojo politiko z grožnjami in obljubami. Sedaj se na Koerberjevo povelje zaletava vse v Čehe. Tako je danes Koerberjeva politika pač le kabinetna, ne pa državna. S tem pa si Koerber le škoduje, ker vznemirja in draži Čehe. Vedno bolj pa se utrjuje prepričanje, da je Koerber svoj poklic zgrešil, ker bi bil moral postati oficijozen žurnalist, ne pa državnik!

Strašilo absolutizma.

»Vossische Zeitung« piše: Ako se umakne Koerberjevo ministrstvo češkimi nasilstvom, in ako se odkupi od zagrožene obstrukcije z narodnimi darovi češki pohlepnosti, potem prelomi premirje z Nemci, ki vztrajajo pri tem, da mora v narodnem in političnem oziru ostati vse pri starem, in takoj se začne jezikovni boj z vsemi svojimi usodnimi posledicami iznova. Če pa ostane ministrstvo trdno in se ne uda, potem nastane splošna kriza, ki — kakor menijo fevdalci — provzroči državni preobrat v smislu federalizma in končno nadvlado fevdalizma. Položaj Koerberjev je vsekakor težak, a obupen ni, dokler ima zaslonbo v kroni. Koerberjevi dosežani uspehi so tako veliki, da se ne bo cesar Franc Jožef lahko odločil za to, da se loči od njega, za drž. preobrat pa, ki izpremeni državo v skupino dežel, Koerberja nikdar ne bo dobiti. Ako se Čehom posreči, ugonobiti decembersko ustavo, potem pa nastopi centralističen absolutizem, kakor l. 1860., in ta absolutizem bo nastopal le germanizatorski. Ali si žele Čehi kaj takega? — Tako »Voss. Ztg.« Skrb Velikonemcev za Čehe in nemški strah pred absolutizmom je jako čuden in sumljiv. Germanizatorskega absolutizma se morajo Nemci vendar le veseliti?! Nemci pač vedo, da bi se absolutizem ne držal dolgo, in da bi

potem nastopil drug regime, ki pa bi ne bil sedanji, zato pa Slovanom pravičen. Absolutizem more biti le predhodnik boljših časov. Zato je strašilo smešno, ker izdaja le bojazen Nemcev!

Vojna v Južni Afriki.

Buri so izvojevali veliko zmago! Kitchener sam poroča takole: Kolona polkovnika Barterja je rešila kolono Bensona, katero je pri Berkenlaagte napadlo okoli 1000 Burov. Angleži so izgubili polkovnika Bensona, 8 častnikov in 58 mož, ki so vsi padli, 13 častnikov 156 mož je bilo ranjenih. Buri so vzeli tudi dva topa ter se umaknili proti vshodu. — Kitchener priznava torej sam, da so imeli Angleži v tej bitki samo ubitih in ranjenih nad 200. Koliko je bilo ujetih, tega Kitchener sploh ne pove. Gotovo pa je, da so angleške izgube še večje, saj Kitchener navadno polovico utaji. Kitchener poroča, da je bilo Burov 1000. S tem pobija svoje lastne prejšnje vesti, da se kladijo Buri le še v majhnih tolpah in neorganiziranih četah. Angleži so zopet enkrat zašli v past, in Buri so jih popolnoma pravilno in vojaško zajeli, pobili in položili. Ta veliki poraz Angležev splošno III. leta vojne je sila sramoten. Na Angleškem je vse prestrašeno, zlasti še zategadelj, ker je vodil zmagovite Bure menda »skoraj ujeti« Botha! Angleži sedaj nimajo več optimističnega nad, da bo vojne že v kratkem konec. »Westminster Gazette« piše, da je Burov mnogo več kot se zatrjuje. Če naj se Buri premagajo docela, bo treba še mnogo novih čet. Toda odkod vzeti jih?!

Bojkot Angležev.

Bojkot angleških ladij se menda uresniči. S tem predlogom so nastopili prvi amsterdamski delavci. Ustanovilo se je že več odborov, ki so se za bojkot že izrekli: ti odbori so v Hamburgu, kjer je odbor za vso Nemčijo, Kodanju, Gotheburgu, Kristijaniji, Antverpahu, Gentu, Havru, Bordeauxu, Marseilleu in v vseh nizozemskih lukah. Bojkot naj se začne 1. januarja.

LISTEK.

Jerica in Marta.

Povest. Spisal Rudolf Arko.

(Dalje.)

»Prav gotovo se vam čudim, Tomaž, da si ne poiščete družice. V letih ste že, in človek mora pri teh časih gotovo skrbeti za bodočnost. Vaša teta je gotovo dobra gospodinja, toda stara je. Pripravljeni morate biti vsak trenutek, da jo Bog pokliče k sebi. In tuje ljudi jemati v hišo, je zelo sitno in nadležno, posebno če človek zbolji. In sploh dandanes je zelo težko dobiti človeka, ki bi bil zvest, priden. Vsakdo le gleda bolj zase, vsakdo je samemu sebi najbližji. In kmet, ki mora svojo kmetijo opravljati le s tujimi ljudmi, je nesrečen, da, gotovo nesrečen, ker kmetija mu toliko ne prinaša, da bi zadovoljil hlapce, dekle, pastirje. In tako kmet hira počasi, jedva vidno — sam le težko spozna črva, ki mu izpodjeda korenine njegovega gospodarstva — kadar pa spozna, je pa navadno prepozno, vsi oni dobri sokki so pobrani. Denarja ni — in kmet se zadolži, in tako gre gospodarstvo rakovo pot... Popolnoma drugače pa je, če ima svoje ljudi, če ima v hiši pridno go-

spodinj, ki lahko pregleda vse početje brezskrbnih dekel, ki je povsod s svojimi bistrimi očmi, ki pazi na vse, kar se godi po hiši in okoli hiše, ki vidi vsak madež, vsako pajčevino, sploh vsak nered... Gospodar je pa na polji ter daje ondi s pridnim delom izgled dninarjem«.

Župnik je vstal ter začel hoditi po sobi. Zavedal se je, da je dobro povedal, in da je storil morda dobro delo človekoljubnosti, delo, ki bo rešilo Tomaža gospodarskega propada, dobro se je pa tudi zavedal dejstva, da je človek samemu sebi vedno najbližji, da je želeči srečo svojega bližnjika le v toliko, kolikor je hasnovita tudi njemu.

Tomaž je ostal tih ter je v enomer gledal v tla. Župnikove besede so ga popolnoma prepričale. V njegovi duši se je začelo svetliti. Prej v nekako meglo zavite misli so postale razločnejše, nekaj prevrat so napravile župnikove besede v Tomaževem mišljenju in naziranju...

V tem je prišla župnikova kuharica Jerica ter poklicala župnika, da ga kličejo na Medvedje Brdo k nekemu starcu, ki si je zlomil hrbet.

Tomaž je nehote vstal ter stopil korak proti vratom, pri katerih mu je Jerica želela »dober dan«. In kakor blisk mu je nekaj šinilo v dušo, nekaj mu je prišlo na

um — toda župnik mu je nekako zmešal njegove nadaljne misli, ker mu je naznanil, da mora v cerkev.

Tomaž se je poslovil od župnika, se mu zahvalil za njegove svete ter mu zagotovil, da jih bode vedno uvaževal.

Kmalu na to so se začeli zvončki, katere so imeli Tomaževi konji okoli vrata...

Tomaž se je dobro zavil, potegnil zopet polhovko čez ušesa ter se precej zamišljen peljal proti pol ure oddaljeni Kobalovini. Vse besede župnikove je ponavljal v duhu, premišljeval in sklepal, kaj bi bilo najboljše učiniti. In tedaj je kar hipoma zagledal v mislih, kako se odpro župnikova vrata in kako Jerica pokliče župnika. In ta Jerica mu ni dala miru, vedno in vedno je bila ona sklep njegovega premišljevanja. In začel je sklepati, ali bi bilo morda napačno, če bi povprašal Jerico. Pridna je gotovo, saj opravlja župnika, in župnikovo gospodarstvo gotovo ni majhno. Dekle je tudi čedno, brez vsega pa menda tudi ne bo... In tako je prišel do zaključka, da bo ob priliki povedal to svojo misel tako po ovinkih župniku. In kakor kamen se mu je nekaj odvalilo od srca, ker je pojasnil one temne, nedoločne težnje... Samo misel, da mu morda župnik odreče, ga je težila še nekoliko, toda

upal je, da je to popolnoma prazen strah. Poskusiti mora, naj velja kar hoče.

Sklep je bil storjen...

Z nekako veselim srcem je zavil na dvorišče gostilne. Hlapec je ravnokar odmetaval sneg. Debela dekla je nesla škap pomij prašičem, katerih kruljenje se je slišalo po celem dvorišču. Tropa kokošij se je vsula za njo...

Iz hiše se je čulo zamolklo govorjenje, in dišalo je po vinu. Pri vratih so izhlapevali vinski hlapovi ter butali v mrzli zimski zrak. Tomaž je vstopil v gostilniško sobo. Zadušel zrak mu je vdaril v nos. V sobi se je kadilo, dim se je kakor megla, prav gosta jesenska megla vlačil po sobi ter se združeval z alkoholom. In ta zmes je legala na glavo, jo težila vedno bolj in bolj...

Pivci, ki so sedeli okoli peči, so začudeno pogledali prišleca, in začul se je neki glas začudenja in zadovoljstva.

»Kaj, Tomaž, ti tukaj? Vendar, vendar«, ga je pozdravljali star kmet ter tlačil tobak v pipico.

»Pojd' no pit«, so mu ponujali pivci polne kozarce. In Tomaž je vzel kozarec ter posrebral nekaj kapljic, se zahvaljeval in zopet vzel kozarec, da je zadovoljil vse...

(Dalje prih.)

Izborna deluje
Tanno-Chinin tinktura za lase
okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las.

Cena steklenici z rablilnim navodom 1 K.

Jedina zaloga:

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, zraven cesar Franc Jožefovega mostu. (27-44)

Kufekejeva
NAJBOLJŠA HRANA ZA ZDRAVE IN
v črevih bolne otroke
moka za otroke

11 1268

Meteorološko poročilo.

Vilna nad morjem 806.2 m. Srednji tlačni tlak 786.0 mm.

Nov.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetровi	Nebo	Motnina v 10 urah
4	9. zvečer	743.8	1.4	sl. szahod	jasno	
5	7. jutraj	745.8	2.9	sr. ssvzh.	jasno	
	2. popol.	745.7	5.4	sr. jvzhod	jasno	0.0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 21°, normale: 6.4°.

Dunajska borza

dne 5. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.40
Avstrijska zlata renta	118.55
Avstrijska krona renta 4%	96.50
Ogrska zlata renta 4%	118.35
Ogrska krona renta 4%	92.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	1598. —
Kreditne delnice	617. —
London vista	239.02 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.10
80 mark	23.43
90 frankov	19.04
Italijanski bankovci	92.50
C. kr. cekini	11.29

Potrjim srcem naznanjamo vsem sodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče in svak, gospod

Ferdo Kersnik

knjigovodja tvrčke F. X. Souvan

danes ob 4. uri popoldne, v 64. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega ranjcega se bode v sredo, dne 6. t. m., ob 4. uri popoldne v hiši žalosti Spodnja Šiška (hiša Vončina) št. 90 blagoslovilo ter prenese na pokopališče k sv. Krištofu. (2422)

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja. Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 4. novembra 1901.

Anna Kersnik, soproga. — **Uroš, Janko, Milan, Vladimir**, sinovi.
— **Zorka, Jelisava**, hčeri. — **Berta Kersnik**, svakinja.

Album

lepih in priljubljenih napevov za cetre, s podloženim besedilom. Najboljša izdaja izredno navduševalnih, v lahkem slogu posebno efektno prirejenih napevov. Cena knjige s 40 pesmi 3 K, s 85 pesmi 5 K, s pošto 50 vin. več. Naslov:

Josip Sorg

(2419)

Dunaj, III., Kőiblgasse Nr. 17.

Zahvala.

Ker nam je nemogoče, da se vsakemu posamezniku zahvalimo za nebrojne dokaze ljubeznivega sočutja ob smrti našega predragega, nepozabnega soproga, oziroma očeta in brata, gospoda

Ivana Kalan-a

c. kr. davčnega višjega nadzornika

izrekamo tem potom vsem tistim, ki so se na katerikoli način spomnili ljubega ranjcega ter mu izkazali zadnjo čast, svojo prisrčno, iskreno zahvalo.

Osobito pa se zahvaljujemo veleblagorodnim gg. c. kr. okrajnemu glavarju Mino pl. Rubelli, dežel. sod. svetniku Ernestu Ferku, okrajnemu sodniku Iv. Pogačniku, dalje velecenjenim gospodom uradnim tovarišem ranjcega, blagorodnima gospodoma Franu Sajcu in Viktorju Grabnerju, kakor tudi vsem cenjenim gospodom uradnikom ces. krajevega okraj glavarstva, c. kr. okr. sodnije, c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani, c. kr. davkarje, c. kr. gozdnega upraviteljstva, slavnemu oddelku orožništva, slav. prostovoljni požarni brambi za častito spremstvo dragega ranjcega k večnemu počitku, kakor za prekrasne darovane vence, končno tudi cenj. gg. pevcev za ganjive žalospjeve ter prosimo, da ranjcega ohranijo v blagem spominu.

Radoljica, dne 4. novembra 1901.

(2411) **Žalujoči ostali.**

Takoj se odda v najem gostilniški patent.

(2417-1)

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

jubljskega Zvona 19, oziroma 20 letnikov in pet letnikov (1899, 1891, 1892, 1893, 1894) „Dom in Sveta“ se za primerno ceno **proda**. Več pove **J. Bonac**, trgovina s papirjem v Ljubljani.

Specijalna trgovina za kavo
Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča
kavo Santos dobrega okusa po gl. l.— kilo
„ **Neigherry** aromatično-krepkega okusa „ 1.40 „
„ **Piraldy** najfinejšega okusa „ 1.80 „
Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno **špecerjsko blago** v najboljši kakovosti. (12-215)

Glavna zaloga J. Klauerjevega „Triglava“.

Proda se

pod ugodnimi pogoji ob ladjestaji pri **Podpeč** zelo ugodno stoječa nekdanja **Batova**

hiša (gostilna)

s hlevom in drugimi gospodarskimi poslopji, vrtom in dvema senožeti; nadalje (1416-1)

dva lepa konja

(belca, lipiškega plemena) z opremo, in

nov voz.

Pismene ponudbe naj se naslové: „**Podpeč**“ poste restante Ljubljana. Ustna pojasnila je dobiti vsak dan od 1/2. do 1.2. ure popoldne v tukajšnji restavraciji št. 12 v Wolfvih ulicah.

Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani javlja tužno vest, da je njega dolgoletni član in zaslužni odbornik, brat

Ferdo Kersnik

knjigovodja tvrčke Franc Ksav. Souvan

včeraj, dne 4. novembra t. l. po dolgi bolezni preminul.

Pogreb predragega pokojnika bode v sredo, dne 6. novembra t. l. popoldne ob 4. uri iz hiše žalosti v Spodnji Šiški (hiša Vončina) št. 90.

Bodi blagemu pokojniku ohranjen prijazen spomin!

V Ljubljani, dne 5. novembra 1901.

(2425)

Slovensko trgovsko društvo „Mercur“ naznanja svojim p. n. članom, da je gospod

Ferdo Kersnik

društveni podpredsednik in knjigovodja tvrčke Fr. Ks. Souvan

danes ob 4. uri popoldne v 64. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti izdihnil svojo preblogo dušo.

Pogreb ranjcega bode v sredo, dne 6. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Spodnja Šiška na pokopališče k Sv. Krištofu.

Nepozabnemu pokojniku bodi ohranjen trajen spomin!

Ljubljana, dne 4. novembra 1901.

(2426)

Uslužbenci tvrčke Franc Ksav. Souvan javljajo s tem tužno vest, da je njihov velecenjeni, preljubeznivi sodrug, gospod

Ferdo Kersnik

knjigovodja tvrčke Franc Ksav. Souvan

danes ob 4. uri popoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče, blaženo v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v sredo, dne 6. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Spodnji Šiški št. 90 na mirodvor k sv. Krištofu. (2423)

Ljubljana, dne 4. novembra 1901.

Tvrčka Franc Ksav. Souvan naznanja žalostno vest, da je njen dolgoletni, zaslužni knjigovodja, gospod

Ferdo Kersnik

danes popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Bog mu daj večni mir in pokoj!

Ljubljana, dne 4. novembra 1901.

(2424)